

STORTINGET

Innst. 132 S

(2023–2024)

Innstilling til Stortinget
fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Dokument 8:27 S (2023–2024)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentanten Erlend Wiborg om stans i mottak av kvoteflyktninger så lenge krigen i Ukraina vedvarer

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stanse mottak av kvoteflyktninger så lenge krigen i Ukraina vedvarer.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens behandling

Komiteen har i brev av 26. oktober 2023 til Justis- og beredskapsdepartementet ved statsråd Emilie Enger Mehl bedt om en vurdering av forslaget. Statsrådens uttalelse følger av vedlagte brev av 22. november 2023. Komiteen har imøtesett og mottatt skriftlige høringsinnspill i saken.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Rune Støstad, Siri Gåsemyr Staalesen, Terje Sørvik og lederen Lene

Vågslid, fra Høyre, Mudassar Kapur, Anne Kristine Linnestad og Mari Holm Lønseth, fra Senterpartiet, Heidi Greni og Kathrine Kleveland, fra Fremskrittspartiet, Helge André Njåstad og Erlend Wiborg, fra Sosialistisk Venstreparti, Birgit Oline Kjerstad, og fra Rødt, Tobias Drevland Lund, viser til at i denne innstillingen behandles Dokument 8:27 S (2023–2024) Representantforslag fra stortingsrepresentanten Erlend Wiborg om stans i mottak av kvoteflyktninger så lenge krigen i Ukraina vedvarer.

Komiteen viser til at det i representantforslaget fremmes ett forslag, der forslagsstiller vil at Stortinget skal be regjeringen stanse mottak av kvoteflyktninger så lenge krigen i Ukraina vedvarer. Komiteen registrerer at forslagsstilleren mener det er uansvarlig med mottak av ytterligere flyktninger, utover den økende mengden som man fremdeles ikke vet det endelige antallet på, som nå ankommer fra Ukraina. Komiteen er enig med forslagsstiller som fremhever at siden krigsutbruddet har det vært en bred politisk enighet om at Norge skal ta sin del av ansvaret, ved å ta imot de ukrainerne som flykter fra et hjemland i krig og ruiner. Komiteen mener det har vært riktig og viktig å stille opp for de ukrainske flyktningene som flykter fra krig.

Komiteen viser til statsråd Mehl sitt svarbrev dattert 22. november 2023. Komiteen har imøtesett og mottatt to skriftlige høringsinnspill ved behandlingen av saken.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Senterpartiet, viser til at innvandringen til Norge skal være kontrollert og bærekraftig. Som følge av krigen i Ukraina har europeiske land mottatt et stort antall fordrevne ukrainere, og

Norge har aldri tidligere mottatt så mange flyktninger på så kort tid. Flertallet viser til at de høye asylankomstene over tid har ført til økt press på mottaksapparat og kommunale tjenester.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringen jobber tett på situasjonen og hele tiden vurderer tiltak for å håndtere ankomstene, og sikre bærekraften i både mottaksapparatet og velferdstjenestene.

Disse medlemmer mener Norge skal fortsette å bistå ukrainere som har behov for beskyttelse. Samtidig er det over 100 millioner mennesker på flukt i øvrige deler av verden, og disse medlemmer mener det er viktig å balansere hensynet til bærekraft med at Norge også tar sin del av ansvaret for andre grupper flyktninger. Disse medlemmer mener FNs kvoteflyktningssystem er den tryggeste og mest rettferdige måten å ta imot mennesker med behov for varig beskyttelse.

Disse medlemmer viser til at Hurdalsplattformen slår fast at nivået på kvoteflyktninger må ses i sammenheng med nivået på asylankomstene. I regjeringens forslag til statsbudsjett for 2024 foreslår regjeringen derfor å redusere kvoten for overføringsflyktninger fra 2 000 til 1 000 i 2024. Disse medlemmer mener den nåværende situasjonen ikke tilsier stans i mottak av kvoteflyktninger til Norge.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det pågår krig og konflikt i store deler av verden og at antall mennesker på flukt er rekordhøyt. Disse medlemmer mener derfor Norge skal bidra noe til FNs kvotesystem. Disse medlemmer er opptatt av at uttaket bør prioritere seksuelle minoriteter, personer med høy sannsynlighet for god integrering og hele familier, blant annet for å begrense behovet for familiegjenforening. Disse medlemmer mener en eventuell reduksjon av kvoteflyktninger må vurderes i de ordinære budsjettprosessene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til konflikten i Ukraina har ført til en ekstraordinær og prekær situasjon i våre nærområder. Disse medlemmer viser til at siden krigsutbruddet i februar 2022 har Norge bosatt totalt nesten 60 000 ukrainere, og siden høsten 2023 har det kommet rundt 1 000 ukrainere til Norge hver uke. Det er flere enn det Sverige, Finland og Danmark har mottatt til sammen. Disse medlemmer viser til at regjeringen har anmodet kommunene å forberede seg på å bosette 37 000 nye til neste år. Disse medlemmer viser til at mange kommuner opplever en presset situasjon. Kommunene opplever spesielt et press på de kommunale tjenestene i form av utfordringer med å skaffe nok personell, press på helsetjenester, press på språk og tolketjenester, og det er vanskelig for kommunene å finne egnede boliger.

Disse medlemmer viser til at siden krigsutbruddet har det vært bred politisk enighet om at Norge skal ta sin del av ansvaret ved å ta imot de ukrainerne som nå flykter fra et hjemland i krig og ruiner. Det har også vært et bredt folkelig engasjement i hele landet for å hjelpe ukrainere på flukt. Det er ingen tvil om det norske folks vilje til å stille opp for ukrainere i den desperate situasjonen de nå befinner seg i. Disse medlemmer vil understreke at Fremskrittspartiet er opptatt av at Norge skal stille opp for Ukraina, og at Norge skal ta imot ukrainske flyktninger. Disse medlemmer mener at mottak av immigranter må tilpasses landets ressurser og basere seg på Norges kapasitet til mottak og integrering. Disse medlemmer mener det vil være uansvarlig med mottak av ytterligere flyktninger, spesielt i den situasjonen kommunene er i og basert på anmodningen fra regjeringen om mottak av ytterligere 37 000 flyktninger i 2024. Disse medlemmer mener derfor at det bør innføres full stans i mottak av kvoteflyktninger så lenge flyktningstrømmen i Ukraina vedvarer.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stanse mottak av kvoteflyktninger så lenge krigen i Ukraina vedvarer.»

Medlemene i komiteen frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt viser til at det er historisk mange menneske på flukt i verda. FNs høgkommissær for flyktningar, UNHCR, har fått i oppgåve av FNs generalforsamling å gi flyktningar i verda grunnleggande vern. Høgkommissæren for flyktningar skal føre tilsyn med at statane som har tilslutta seg flyktningkonvensjonen fylgjer denne. Dei kvoteflyktningane FNs høgkommissær ber Noreg om å ta imot, er dei mest sårbare av dei sårbare, og er dei det ikkje er mogleg å sende tilbake til landet dei flykta ifrå eller å gi vern i nærområdet. Desse medlemene viser til Flyktninghjelpa sitt innlegg i budsjett høringa 23. oktober 2023, der det vart understreka at det er svært viktig at Noreg som er med i FN sitt flyktningssamarbeid, stiller opp for at den einaste lovlege fluktvegen skal bestå, og at systemet for å vareta menneske på flukt skal fungere. Desse medlemene meiner difor Noreg bør ta sin del av ansvaret og ta imot kvoteflyktningar. Desse medlemene viser til Sosialistisk Venstreparti og Raudt sine alternative statsbudsjett for 2024 der det vert lagt opp til at Noreg følgjer FNs råd om å ta imot 5 000 kvoteflyktningar i 2024. Desse medlemene er kjend med at det grunna mottak av svært mange ukrainske flyktningar er kapasitetsproblem i ulike etatar i fleire kommunar. Desse medlemene meiner at kapasitetsproblemet kan løysast ved å auke kommunanes økonomiske rammer og gjere nok ressursar tilgjengelege for desse.

Desse medlemene reagerer kraftig på forskjellsbehandlingen av ulike grupper flyktninger, og mener det bryt med grunnleggende prinsipp for likeverd.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen stanse mottak av kvoteflyktninger så lenge krigen i Ukraina vedvarer.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:27 S (2023–2024) – Representantforslag fra stortingsrepresentanten Erlend Wiborg om stans i mottak av kvoteflyktninger så lenge krigen i Ukraina vedvarer – vedtas ikke.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 8. desember 2023

Lene Vågslid

leder

Tobias Drevland Lund

ordfører

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Justis- og beredskapsministeren

Stortinget - Kommunal- og forvaltningskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
23/4751 - STM

Dato
22.11.2023

**Dokument 8:27 S (2023–2024) Representantforslag fra
stortingsrepresentanten Erlend Wiborg om stans i mottak av kvoteflyktninger
så lenge krigen i Ukraina vedvarer**

Det vises til brev fra Kommunal- og forvaltningskomiteen av 26.10.2023 hvor det bes om departementets uttalelse til følgende representantforslag:

Stortinget ber regjeringen stanse mottak av kvoteflyktninger så lenge krigen i Ukraina vedvarer.

Det er regjeringens politikk at innvandringen til Norge skal være kontrollert og bærekraftig. Dette er krevende mål å ivareta med pågående krig i vårt nærområde, og hvor antall flyktninger med behov for beskyttelse i øvrige deler av verden er økende.

Som følge av krigen i Ukraina har europeiske land mottatt et stort antall fordrevne ukrainere. Norge har aldri tidligere mottatt et så stort antall flyktninger over et så kort tidsrom. Det er samtidig slik at Norge nå mottar flere fordrevne fra Ukraina enn øvrige nordiske land. Dette er en situasjon regjeringen følger nøye med på med tanke på bærekraften for vårt mottakssystem og velferdstjenester. Det er regjeringens mål at vi skal fortsette å bistå ukrainere som har behov for beskyttelse. Dette er et mål jeg oppfatter at representanten Wiborg deler.

Samtidig med at vi skal stille opp for Ukraina og ukrainere som fordrives fra sitt land, er det et økende antall flyktninger i øvrige deler av verden som har behov for beskyttelse.

I denne situasjonen mener regjeringen at det er riktig å føre en politikk som balanserer hensynet til bærekraft med bistand til andre grupper av flyktninger. Regjeringen har sagt at nivået på kvoteflyktninger må ses i sammenheng med nivået på asylankomstene.

I vårt forslag til statsbudsjett foreslår vi derfor å redusere kvoten for overføringsflyktninger fra 2 000 til 1 000 i 2024. Dette er begrunnet med økningen i nivået på fordrevne og asylsøkere til landet. Den nåværende situasjonen tilsier imidlertid ikke stans i mottak av kvoteflyktninger til Norge. FNs kvoteflyktningssystem er den tryggeste og mest rettferdige måten vi kan bistå flyktninger utenfor Europa på, og regjeringen vil derfor fortsatt prioritere å ta imot kvoteflyktninger gjennom denne ordningen.

Med hilsen

Emilie Mehl

Kopi til
Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Utenriksdepartementet

